

ÇEVRE DENETİMİ YÖNETMELİĞİ

Çevre Denetimi Yönetmeliği

Çevre ve Orman Bakanlığından:

Resmi Gazete Tarihi : 21/11/2008

Resmi Gazete Sayısı : 27061

BİRİNCİ BÖLÜM: Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

Madde 1 - (1) Bu Yönetmeliğin amacı, çevrenin korunması için tesis veya faaliyetin çalışmaya başlamasından sona erdirilmesine kadar olan süreçte çevre denetiminin usul ve esaslarını; denetim yapacak personelin, çevre yönetim birimi/çevre görevlisinin, çevre hizmeti konusunda yetkilendirilmiş firmaların nitelikleri ile yükümlülüklerini düzenlemektir.

Kapsam

Madde 2 - (1) Bu Yönetmelik;

a) Çevre denetimiyle ilgili iş ve işlemleri, çevre denetim görevlisi niteliklerini, faaliyet veya tesis sahiplerinin yükümlülükleri ile denetimle ilgili birimlerin görev ve yetkilerini,

b) Çevre yönetimi hizmeti konusunda çalışacak çevre danışmanlık firmalarının yetkilendirilme, hizmet verme usul ve esaslarını,

c) Çevre yönetim biriminin, çevre görevlisinin ve çevre yönetim hizmeti verecek yetkilendirilmiş çevre danışmanlık firmalarının görev, sorumluluk ve yetkilerini,

ç) Çevre gönüllüsünün nitelik ve görevlerini

kapsar.

(2) Bu Yönetmelik, askeri işyerleri, askeri bölgelerin ve tatbikatların, 9/7/1982 tarihli ve 2690 sayılı Türkiye Atom Enerjisi Kurumu Kanunu uyarınca Atom Enerjisi Kurumunun yetki alanına giren kurum, kuruluş ve işletmelerin denetimi ile 11/1/1974 tarihli ve 14765 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Tüzüğü kapsamına giren konuların denetiminde uygulanmaz.

(3) Atom Enerjisi Kurumunun yetki alanına giren kurum, kuruluş ve işletmelerin denetiminde ve İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Tüzüğü kapsamına giren konularda Bakanlık ve ilgili kuruluş arasında bir protokol yapılması durumunda bu maddenin ikinci fıkrasında belirtilen konularda bu Yönetmelik hükümleri uyarınca ilgili kuruluşla ortak denetim yapılabilir.

Dayanak

Madde 3 - (1) Bu Yönetmelik, 9/8/1983 tarihli ve 2872 sayılı Çevre Kanununun 12 ve 15 inci maddeleri ile Ek Madde 2 ve Ek Madde 3 ile 1/5/2003 tarihli ve 4856 sayılı Çevre ve Orman Bakanlığının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanunun 2 nci ve 9 uncu maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

Madde 4 - (1) Bu Yönetmelikte geçen;

a) Bakan: Çevre ve Orman Bakanını,

b) Bakanlık: Çevre ve Orman Bakanlığını,

c) Birleşik denetim: Tesis veya faaliyetlerin, çalışmalarının Çevre Kanunu ve bu Kanuna dayanılarak yürürlüğe giren hava, su, toprak, atık, kimyasallar, deniz ve gürültüye ilişkin tüm yönetmeliklere uygunluğunun bir arada ele alındığı denetimleri,

ç) Çevre baş denetim görevlisi: Çevreyle ilgili denetimleri yapabilecek, yönetebilecek özelliklere sahip olup 35 inci maddede yer alan eğitim programını tamamlayarak eğitim belgesi alanlardan 80 ve üzeri puana sahip bakanlıkça görevlendirilen kişiyi,

d) Çevre denetim görevlisi: Çevre ile ilgili denetim yapabilecek ve 35 inci maddede yer alan eğitim programını tamamlayarak eğitim belgesi alanlardan 70 ve üzeri puana sahip bakanlıkça görevlendirilen kişiyi,

e) Çevre denetim görevlisi adayı: Bakanlık merkez veya taşra teşkilatında çalışmakta olup 35 inci maddede yer alan eğitim programına katılan kişiyi,

f) Çevre denetimi: Tesis veya faaliyetlerin çalışmasının Çevre Kanunu ve bu Kanuna dayanılarak yürürlüğe giren yönetmeliklere uygunluğunu kontrol etmek için, bu mevzuatın yetkili kıldığı kurum ve kuruluşlarla işbirliği ve koordinasyon sağlanarak, faaliyetlere ilişkin bilgilerin tarafsız bir şekilde toplanmasını, değerlendirilmesini, rapor haline getirilmesini ve idari yaptırım kararı ile yetkilendirilmiş makama bildirilmesini,

g) Çevre gönüllüsü: Bakanlıkça, uygun niteliklere sahip kişiler arasından seçilen ve Çevre Kanunu ve bu Kanuna göre yürürlüğe konulan düzenlemelere aykırı faaliyetleri Bakanlığa iletmekle görevli ve yetkili kişiyi,

ğ) Çevre görevlisi: Faaliyetleri sonucu çevre kirliliğine neden olan ve/veya neden olabilecek ve Çevre Kanununa göre yürürlüğe konulan düzenlemeler uyarınca denetime tâbi kurum, kuruluş veya işletmelerin faaliyetlerinin mevzuata uygunluğunu, alınan tedbirlerin etkili olarak uygulanıp uygulanmadığını değerlendiren, tesis içi yıllık iç tetkik programları düzenleyen tesiste veya çevre yönetim hizmeti veren firmada çalışan görevliyi,

h) Çevre yönetim birimi: Faaliyetleri sonucu çevre kirliliğine neden olan ve/veya neden olabilecek ve Çevre Kanununa göre yürürlüğe konulan düzenlemeler uyarınca denetime tâbi kurum, kuruluş veya işletmelerin faaliyetlerinin mevzuata uygunluğunu, alınan tedbirlerin etkili olarak uygulanıp uygulanmadığını değerlendiren, tesis içi yıllık iç tetkik programları düzenleyen birimi,

ı) Denetim planı: Denetim otoritesinin önceliklerini ve hedeflerini belirleyen stratejik ve halka açık dokümanı,

i) Denetim programı: Denetim planı çerçevesinde gerçekleştirilecek operasyonel faaliyetleri içeren içsel dokümanı,

j) İç tetkik: Tesis veya faaliyetlerin, Çevre Kanunu ve bu Kanuna dayanılarak yürürlüğe giren yönetmeliklere uygunluğunun, alınan tedbirlerin etkili olarak uygulanıp uygulanmadığının çevre yönetim birimi, çevre görevlisi veya yetkilendirilmiş çevre danışmanlık firmaları aracılığı ile değerlendirilmesini ve rapor haline getirilmesini,

k) İzleme: Havaya, suya, toprağa verilen kirlenici unsur taşıyan her türlü proses çıktısının ölçüm ve analizlerinin yapılmasını/yaptırılmasını,

l) Kanun: 2872 sayılı Çevre Kanununu,

m) Ortam bazlı denetim: Tesis veya faaliyetlerin Çevre Kanunu ve bu Kanuna dayanılarak yürürlüğe giren hava, su, toprak ortamları ile atıklara, kimyasallara ve gürültüye ilişkin mevzuattan birinin uygunluğunun ele alındığı denetimleri,

n) (Değişik bent: 22/10/2009-27384 S.R.G. Yön/1.md.) Belge: Çevre görevlisi eğitimi sonrasındaki sınavda başarılı olanlara verilecek belgeyi,

o) Uygunsuzluk: Çevre mevzuatında belirtilen yükümlülüklerin yerine getirilmemesini ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM:Denetime Tabi Tesis veya Faaliyetler ve Yükümlülükleri

Denetime tabi tesisler veya faaliyetler

Madde 5 - (1) Ek-1 ve Ek-2 listesinde yer alan tesis veya faaliyetler çevre denetimi kapsamındadır.

Denetime tabi tesislerin veya faaliyetlerin yükümlülükleri

Madde 6 - (1) Denetime tabi tesis veya faaliyetler;

a) Geçici 1 inci maddede belirtilen süreler içinde tesis veya faaliyetler, en az üç çevre görevlisinden oluşan çevre yönetim birimi kurmak ve/veya çevre görevlisi çalıştırmak veya Bakanlıkça yetkilendirilmiş firmalardan bu amaçla çevre yönetim hizmeti satın almakla,

b) İlgili mevzuat kapsamında gerekli ölçüm ve analizleri, Bakanlığa ya da Bakanlıkça yetkilendirilmiş özel veya kamu kurum ve kuruluşların laboratuvarlarına yaptırmakla,

c) Denetim sırasında çevre denetim görevlisinin tesis veya faaliyetlerin alanlarına girmesini, güvenliğini ve denetim için gerekli görülen personel ve her türlü ekipmanı sağlamakla,

ç) Çevre denetim görevlisinin gerekli gördüğü hallerde ve/veya itiraz durumunda ölçüm ve analizlerin giderlerini karşılamakla,

d) Denetim sırasında çevre mevzuatı kapsamında istenilen bilgi ve belgeleri öngörülen sürede ve eksiksiz olarak sağlamakla,

e) Yıllık iç tetkik programları düzenlemekle ve kendi faaliyet alanına uygun niteliklere sahip bir çevre görevlisi veya çevre yönetim birimi aracılığı ile tesis içi tetkikin faaliyet veya tesisin çalışma ömrü süresince en az yılda bir defa yapılmasını sağlamak, iç tetkik ve analizlerin sonuçlarını dosyalamak ve beş yıl süre ile muhafaza etmekle,

f) Çevre yönetimi hizmeti konusunda yetkilendirilmiş çevre danışmanlık firmalarından çevre danışmanlığı hizmet satın alımı sözleşmesi yapılması durumunda en geç bir ay içerisinde ilgili valiliğe bildirmekle,

g) Çevre yönetimi hizmeti konusunda yetkilendirilmiş çevre danışmanlık firmalarıyla yapılmış olan çevre danışmanlığı hizmet satın alım sözleşmelerinin iptal edilmesi durumunda en geç bir ay içerisinde ilgili valiliğe bildirmekle,

ğ) Çevre yönetimi hizmeti konusunda yetkilendirilmiş çevre danışmanlık firmalarıyla yapılmış olan çevre danışmanlığı hizmet alım sözleşmelerinin iptal edildiği tarihten itibaren en geç iki ay içerisinde diğer bir yetkilendirilmiş firma ile yeni bir anlaşma yapmakla veya çevre yönetim birimi kurmak ya da çevre görevlisi istihdam etmekle,

yükümlüdür.

Tesis veya faaliyetlerin kendini izlemesi ve iç tetkik

Madde 7 - (1) Tesis veya faaliyetlerin kendini izlemesi ve iç tetkikin gerçekleştirilmesi çevre yönetim birimi veya çevre görevlisi tarafından yapılır. Çevre yönetim birimi kurmayan ya da çevre görevlisi istihdam etmeyen tesis veya faaliyetler bu amaçla Bakanlık tarafından yetkilendirilmiş firmalardan hizmet satın alır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM:Çevre Yönetim Birimi ve Çevre Görevlisinin Nitelikleri ve Görevleri

Tesis veya faaliyetlerde, tesis veya faaliyetlerin çevre yönetim birimlerinde veya yetkilendirilmiş çevre danışmanlık firmalarında çalışacak çevre görevlisinde aranacak nitelikler

Madde 8 - (Değişik madde: 22/10/2009-27384 S.R.G. Yön/2.md.)

(1) Tesis veya faaliyetlerde, tesis veya faaliyetlerin çevre yönetim birimlerinde veya yetkilendirilmiş çevre danışmanlık firmalarında çalışacak çevre görevlisinin en az dört yıllık yükseköğretim kurumlarının mühendislik, fizik, kimya, biyoloji bölümlerinden veya veteriner fakültesinden mezun olması zorunludur.

(2) Tesis ve faaliyetlerde veya yetkilendirilmiş çevre danışmanlık firmalarında çalışacak çevre görevlilerinin Bakanlıkça düzenlenecek çevre görevlisi eğitimine katılıp, eğitim sonunda yapılacak sınavda başarılı olması zorunludur.

(3) Sınavda başarılı olanlara Çevre Görevlisi belgesi verilir.

(4) Çevre Görevlisi Belgesi olmayanlar, faaliyet veya tesislerde, çevre yönetim biriminde veya yetkilendirilmiş çevre danışmanlık firmalarında çevre görevlisi olarak çalışamazlar.

Çevre yönetim birimi ya da tesis veya faaliyette çalışan çevre görevlisinin görevleri

Madde 9 - (1) Çevre yönetim birimi ya da tesis veya faaliyette çalışan çevre görevlisi;

a) Tesis veya faaliyeti düzenli aralıklarla kontrol ederek Kanun ve bu Kanuna dayanılarak yürürlüğe giren mevzuatta belirtilen yükümlülüklerin yerine getirilip getirilmediğini tespit etmekle,

b) Sorumlusu olduğu tesis veya faaliyetin yılda bir defadan az olmamak üzere ilgili mevzuat hükümlerine göre iç tetkikini gerçekleştirmekle ve iç tetkikin sonucunda bir İç Tetkik Raporu hazırlamakla, bu raporu tesis veya faaliyet sahibine/sorumlusuna sunmakla ve bir örneğini yönetim biriminde bulundurmamakla,

c) Uygunsuzluk tespit edildiğinde tesis veya faaliyetin sahibine/sorumlusuna uygunsuzluğun giderilmesi için önerilerde bulunmakla ve uygunsuzlukların giderilip giderilmediğinin takibini yapmakla,

ç) Bakanlıkça yapılacak denetimler sırasında tesis veya faaliyette hazır bulunmakla,

d) Bakanlıkça yapılacak denetimler sırasında istenen bilgi ve belgeleri sağlamakla,

e) Öğrendikleri ticari sır mahiyetindeki bilgileri açıklamamakla

yükümlüdür.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM: Çevre Yönetim Birimi Kurma veya Çevre Görevlisi Çalıştırma Kriterleri

Tesis veya faaliyetlerin çevre yönetim birimi kurma veya çevre görevlisi çalıştırma kriterleri

Madde 10 - (1) Tesis veya faaliyetlerden;

a) Ek-1'de yer alan tesis veya faaliyetler, özellikleri 8 inci maddede belirtilmiş olan en az iki çevre görevlisini çalıştırmak veya en az üç çevre görevlisinden oluşan Çevre Yönetim Birimlerini kurmak ya da yetkilendirilmiş çevre danışmanlık firmalarından çevre yönetimi hizmeti almak zorundadır.

b) Ek-2'de yer alan tesis veya faaliyetler öncelikle çevre görevlisi istihdam etmek veya en az üç çevre görevlisinden oluşan çevre yönetim birimini kurmak ya da yetkilendirilmiş çevre danışmanlık firmalarından çevre yönetimi hizmeti almak zorundadır.

(2) Organize Sanayi Bölgeleri yönetimleri bünyesinde en az üç çevre görevlisinden oluşan Çevre Yönetim Biriminin kurulması veya en az iki çevre görevlisinin çalıştırılması ya da yetkilendirilmiş çevre danışmanlık firmalarından çevresel faaliyetlerin yürütülmesi hususunda çevre yönetimi hizmetinin alınması zorunludur.

(3) Belediyeler, mahalli idare birlikleri, sağlık kuruluşları veya hastanelerde çevre yönetim birimleri en az bir çevre görevlisinden oluşabilir.

Belediyelerin ve mahalli idare birliklerinin çevre yönetim birimi kurma ve çevre görevlisi çalıştırma kriterleri

Madde 11 - (1) Belediyeler, atıksu arıtma, katı atık bertaraf, asfalt üretimi gibi çevreye etkisi olan tesislerini ve Bakanlar Kurulu kararıyla kurulan mahalli idare birlikleri, kendi bünyelerinde işlettikleri çevresel etkiye sahip tesislerini çevresel açıdan yönetmek üzere; çevre yönetim birimi kurmak veya çevre görevlisi çalıştırmakla ya da yetkilendirilmiş çevre danışmanlık firmalarından çevresel faaliyetlerin yürütülmesi hususunda çevre yönetimi hizmeti almakla yükümlüdürler.

(2) Çalıştırılacak çevre görevlisi sayısı, 5393 sayılı Belediyeler Kanununun 49 uncu maddesi ve 22/2/2007 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanan Belediye ve Bağlı Kuruluşları ile Mahalli İdare Birlikleri Norm kadro İlke ve Standartlarına Dair Yönetmelik hükümleri göz önünde bulundurularak bu kurum ve kuruluşlar tarafından belirlenir.

Sağlık kuruluşları ve hastanelerde çevre yönetim birimi kurma ve çevre görevlisi çalıştırma kriterleri

Madde 12 - (1) Hastane ve sağlık kuruluşlarından yatak kapasitesi 20 ve üzerinde olanlar, çevre yönetim birimi kurmak veya çevre görevlisi çalıştırmak ya da yetkilendirilmiş çevre danışmanlık firmalarından işletmesindeki çevresel faaliyetlerin yürütülmesi hususunda çevre yönetimi hizmeti almakla yükümlüdür.

(2) Çalıştırılacak çevre görevlisi sayısı, ihtiyaç ve kadro standartları göz önünde bulundurularak bu kurum ve kuruluşlar tarafından belirlenir.

BEŞİNCİ BÖLÜM: Çevre Yönetim Hizmeti Verecek Yetkilendirilmiş Çevre Danışmanlık

Firmalarının Yükümlülükleri ve Yeterlik Belgesi

Çevre yönetim hizmeti verecek yetkilendirilmiş çevre danışmanlık firmalarının nitelikleri

Madde 13 - (1) Çevre yönetim hizmeti verecek yetkilendirilmiş çevre danışmanlık firmaları;

a) ([Değişik bent: 22/10/2009-27384 S.R.G. Yön/3.md.](#)) Kamu veya özel sektörde çevre ile ilgili olarak en az üç yıl çalışmış bir çevre görevlisini koordinatör olarak istihdam etmekle,

b) Ayrıca kamu veya özel sektörde çevre ile ilgili olarak en az iki yıl çalışmış olan en az üç çevre görevlisini istihdam etmekle

yükümlüdür.

Çevre yönetim hizmeti verecek yetkilendirilmiş çevre danışmanlık firmalarının yükümlülükleri

Madde 14 - (1) Çevre yönetim hizmeti verecek yetkilendirilmiş çevre danışmanlık firmaları;

a) Sorumlusu olduğu tesis veya faaliyetin yılda bir defadan az olmamak üzere, ilgili mevzuat hükümleri de dikkate alınarak iç tetkikini gerçekleştirmekle,

b) Uygunsuzluk tespit edildiğinde tesis veya faaliyet sahibine uygunsuzluğun giderilmesi için yazılı önerilerde bulunmak, uygunsuzlukların giderilip giderilmediğinin takibini yapmak ve uygunsuzluğun giderilmediği durumda en geç onbeş gün içerisinde yetkili makama bildirmekle,

c) Sorumlusu olduğu tesis veya faaliyetin ya da belediyenin, çevre yönetimi faaliyetlerini koordine etmekle,

ç) Sorumlusu olduğu tesis veya faaliyetin çevresel konularda alması gerekli izin, lisans ve belgeleri alma ve/veya yenileme çalışmalarını yürütmekle,

d) Bakanlıkça ve il çevre ve orman müdürlüğüne istenecek bilgi ve belgeleri zamanında ve eksiksiz olarak iletmekle,

e) Sorumlusu olduğu tesis veya faaliyet ya da belediye adına belediyeler ve il çevre ve orman müdürlüğü ve Bakanlık ile gerektiğinde çevresel konular hakkında yazışmalar ve görüşmeler yapmakla,

f) Firma, tesis ve faaliyet çalışanlarına çevresel konularda bilgilendirici eğitim çalışmaları yapmak ve özendirici faaliyetler düzenlemekle,

g) Bakanlıkça veya il çevre ve orman müdürlüklerince yapılacak denetimler sırasında tesiste en az bir çevre görevlisini hazır bulundurmakla,

ğ) Hizmet verdiği tesis ve faaliyetlerde ilgili çevre görevlisinin ayda en az iki tam gün çalışmasını sağlamakla,

h) Hizmet verdiği tesis veya faaliyetlerin çalışmaları esnasında öğrenilen ticari sır niteliğindeki bilgileri saklı tutmakla,

ı) Hizmet alımı sözleşmesi yapılması durumunda, hizmet verdiği tesis veya faaliyeti en geç bir ay içerisinde ilgili valiliğe bildirmekle,

i) İhtiyaç duyulan bilgi ve verileri öngörülen formatta ve zamanında Bakanlığa bildirmekle görevlidir.

(2) Bu maddenin birinci fıkrasının (ç), (d) ve (e) bentlerinde belirtilen görevlerin yetkilendirilmiş çevre danışmanlık firması tarafından yerine getirilmemesi, çevre yönetimi hizmet alan tesisi, faaliyeti, belediyeyi ve hastaneyi sorumluluktan muaf tutmaz.

Çevre danışmanlık firmaları için yeterlik belgesi yükümlülüğü

Madde 15 - (1) Çevresel konularda tesis ve faaliyetlere çevre yönetimi hizmeti verecek olan çevre danışmanlık firmaları Bakanlıktan Yeterlik Belgesi almakla yükümlüdürler. Yeterlik Belgesinin verilmesi ve iptali ile ilgili hususlar bir tebliğ ile belirlenir.

Eğitim

Madde 16 - (1) Yetkilendirilmiş evre danışmanlık firmalarında evre görevlisi olarak hizmet verecek kişiler Bakanlık tarafından ya da Bakanlıkça yetki verilmiş kurum ve kuruluşlarca açılacak eğitime katılırlar.

(2) (Değişik fıkra: 22/10/2009-27384 S.R.G. Yön/4.md.) Eğitim sonrasında bir sınav düzenlenerek sınavda başarılı olanlara "evre Görevlisi" Belgesi verilir.

(3) (Değişik fıkra: 22/10/2009-27384 S.R.G. Yön/4.md.) evre görevlisi eğitimi programı, evre görevlisi adaylarına eğitim vermeye ve sınav yapmaya yetkili kurum ve kuruluşların ve bu kurum ve kuruluşlarda eğitim verecek personelin nitelikleri ile belgelendirme işlemleri bir tebliğ ile belirlenir.

ALTINCI BÖLÜM: evre Gnllsnn Nitelikleri ve Görevleri

evre gnllsnde aranacak nitelikler

Madde 17 - (1) evre gönüllüsünün:

- Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olması,
 - Kamu hizmetlerinden yasaklı olmaması,
 - En az dört yıllık yükseköğretim kurumlarından mezun olması,
 - Kurum, kuruluş ve işletmelerde en az beş yıl süreyle evre konularında çalışmış olması,
 - Bakanlık tarafından düzenlenecek evre mevzuatı eğitimine katılmış olması,
 - Bakanlık tarafından açılacak sınavda başarılı olması
- gerekmektedir.

(2) Bu maddenin birinci fıkrasına ek olarak, evre ve Orman Bakanlığında Müsteşar ve Müsteşar Yardımcısı olarak görev yapmış olan kişiler evre mevzuatı eğitimi ve sınav koşulu aranmaksızın Bakanlığa başvurdukları takdirde evre gönüllüsü olurlar.

(3) evre ve Orman Bakanlığının Teftiş Kurulu Başkanlığı, Hukuk Müşavirliği, evre Yönetimi Genel Müdürlüğü, evresel Etki Değerlendirmesi ve Planlama Genel Müdürlüğü, Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğünde ve özel evre Koruma Kurumu Başkanlığında, kamu kurum ve kuruluşların evre birimi bünyesinde en az beş yıl süre ile çalışmış ve üniversitelerin dört yıllık fakülte ve yüksek okullarından mezun olan personel evre mevzuatı eğitimi ve sınav koşulu aranmaksızın Bakanlığa başvurdukları takdirde evre gönüllüsü olurlar.

(4) evre Mühendisliği bölümlerinden doktor ve üzeri akademik unvan almış kişiler de Bakanlığa başvurdukları takdirde evre mevzuatı eğitimi ve sınav koşulu aranmaksızın evre gönüllüsü olurlar.

evre gönüllüsünün görevleri

Madde 18 - (1) evre gönüllüsü, Kanuna ve ilgili mevzuata aykırı faaliyetleri Bakanlığın merkez veya taşra teşkilatına iletmekle yükümlüdür.

(2) Görevini kötüye kullandığı tespit edilen evre gönüllülerinin bu görevleri sona erdirilir; bu kişiler yeniden evre gönüllüsü olarak başvuruda bulunamazlar.

evre gönüllüsünün bildirimde bulunma yetkisi

Madde 19 - (1) Çevre gönüllülerinin tesis veya faaliyetlere giderek denetleme yapma yetkisi olmayıp bildirim yapma yetkisi bulunmaktadır.

YEDİNCİ BÖLÜM:Çevre Denetiminin Usul ve Esasları

Yetkili birimler

Madde 20 - (1) Bakanlığın tesis veya faaliyetleri denetlemekle yetkili birimleri, Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü, Çevresel Etki Değerlendirmesi ve Planlama Genel Müdürlüğü, İl Çevre ve Orman Müdürlükleridir.

(2) 3/3/2005 tarihli ve 5312 sayılı Deniz Çevresinin Petrol ve Diğer Zararlı Maddelerle Kirlenmesinde Acil Durumlarda Müdahale ve Zararların Tazmini Esaslarına Dair Kanuna dayanılarak hazırlanmış olan ve 21/10/2006 tarihli ve 26326 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Deniz Çevresinin Petrol ve Diğer Zararlı Maddelerle Kirlenmesinde Acil Durumlarda Müdahale ve Zararların Tazmini Esaslarına Dair Kanunun Uygulama Yönetmeliğinin 23 üncü maddesinin üçüncü fıkrasında belirtilen hususlarda Bakanlık denetim yapmaya yetkilidir.

(3) Çevre Kanunu ve bu Kanun uyarınca yürürlüğe konulan yönetmeliklerin yetkili kıldığı kurum ve kuruluşların denetim yetkileri saklıdır.

(4) Kanun uyarınca yetki devri yapılacak kurum ve kuruluşlarda aranacak nitelikler tebliğ ile belirlenir.

Denetim planı

Madde 21 - (1) Ülkenin çevre politikası ve stratejisi çerçevesinde Bakanlığın çevre denetimi konusundaki önceliklerini, genel amaç ve hedeflerini belirlemek üzere Bakanlık Denetim Birimi tarafından Denetim Planı hazırlanır. Bu plan veya planlar ulusal, bölgesel ve yerel ölçekte oluşturulabilir. Denetim planı hazırlanırken, önceki denetim faaliyetlerinden elde edilen verilerden yararlanılır.

(2) Her çevre denetimi planı en azından:

a) Kapsadığı coğrafi alanı tanımlar,

b) Belli bir süreyi kapsar,

c) Gerekğinde değiştirilebilir,

ç) Kapsanan sahaların ve kontrol edilecek tesislerin türünü tanımlar,

d) Çevresel riskleri dikkate alarak rutin çevre denetimleri için bir program belirlenir, bu programlar, farklı tür tesisler veya belirlenmiş tesisler için saha ziyaretlerinin sıklığını içerir,

e) Şikayet, kaza, uygunsuzluk ve izin verme amacı gibi durumlarda yapılan, rutin olmayan denetimlerin usulünü de içerir.

Yıllık denetim programı

Madde 22 - (1) Birleşik denetimler için yıllık denetim programı, Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü ve il çevre ve orman müdürlüklerinin işbirliği ile bir önceki yılın Aralık ayında hazırlanır ve Bakan tarafından onaylanarak yürürlüğe girer.

(2) Bu programla, yıl içinde Bakanlığın merkez ve taşra teşkilatınca birleşik denetim gerçekleştirilecek tesis veya faaliyetler belirlenir.

(3) Ortam bazlı denetimler konusunda Bakanlık ve Bakanlığın yetki verdiği kurum ve kuruluşlar, denetimleri kendilerinin belirlediği programlar çerçevesinde gerçekleştirir.

(4) Kaza, ihbar, şikâyet gibi durumlarda veya Bakanlıkça gerek görüldüğü hallerde denetim programına bağlı olmaksızın birleşik ve/veya ortam bazlı denetim yapılır.

Bildirim

Madde 23 - (1) Yıllık denetim programına alınan tesis veya faaliyetlere, denetimlerin haberli yapılacak olması durumunda en az bir hafta önce yıllık denetim programına alındıkları bildirilir.

(2) Kaza, ihbar, şikâyet gibi durumlarda, ortam bazlı denetimlerde veya Bakanlığın program dışı denetime gerek gördüğü hallerde denetimin haberli yapılması zorunlu değildir.

Görevlendirme onayı

Madde 24 - (1) Bakanlık çevre denetim görevlilerini, bağlı buldukları denetimle yetkili birimin en üst amiri görevlendirir.

(2) Bakanlıkça, belirli bir denetim görevinin yapılması için en az iki çevre denetim görevlisi görevlendirilir.

(3) Birleşik denetimlerde, denetim ekibinde bir çevre baş denetim görevlisi bulunması zorunludur. Denetim ekibinde bulunan çevre denetim görevlilerinin puanı çevre baş denetim görevlisi olmaya yetmediği durumda denetim ekibi kendi içinde bir çevre denetim görevlisini, çevre baş denetim görevlisi olarak belirler.

(4) Gerekli durumlarda denetim ekibine çevre denetim görevlisi adayları da dâhil edilebilir. Denetim ekibinde yer alan çevre denetim görevlisi adayları gözlemci konumundadır.

Çevre baş denetim görevlilerinin görev ve sorumlulukları

Madde 25 - (1) Çevre baş denetim görevlisinin görev ve sorumlulukları şunlardır;

a) Denetim öncesinde denetlenecek tesis veya faaliyet ile ilgili denetim ekibi içinde koordinasyonu ve işbölümünü sağlamak,

b) Denetlenecek tesis veya faaliyetin prosesi, ürünleri, hizmetleri, daha önce yapılan denetim varsa bulguları toplamak, toplatmak ve değerlendirmek,

c) Denetim esnasında ve sonrasında denetim ekibiyle gerekli koordinasyonu sağlamak ve belgeleri istemek,

ç) Denetimin bitiminde, yerinde denetim tutanağının düzenlenmesini sağlamak,

d) Denetim sonunda her çevre denetim görevlisinden kendi göreviyle ilgili denetim sonuçlarını toplamak ve denetim raporunu hazırlamak,

e) Denetimin sonucuna göre İdari Yaptırım Karar Tutanağını hazırlamak ve onaylanmak üzere ilgili makama sunmak,

f) Denetim raporunu, 32 nci maddenin üçüncü fıkrasında belirtilen yerlere göndermek,

g) Gerekliğinde mahalli mülki amirinden kolluk kuvveti görevlendirilmesini talep etmek,

h) Denetimini gerçekleştireceği kamu, özel sektör kurumları veya tüzel kişilik ile kişisel ilişkisi bulunmamak.

Çevre denetim görevlisinin görev ve sorumlulukları

Madde 26 - (1) Çevre (Değişik ibare: 22/10/2009-27384 S.R.G. Yön/5.md.) denetim görevlisinin görev ve sorumlulukları şunlardır;

- a) Denetim öncesinde çevre baş denetim görevlisinin koordinasyon çalışmalarına destek olmak,
- b) Denetlenecek tesis veya faaliyetin prosesini incelemek, daha önce yapılan denetim varsa bulguları toplamak, değerlendirmek ve sonucunu çevre baş denetim görevlisine sunmak,
- c) Denetim esnasında yapılan işbölümü kapsamında kendisine verilen görevi tarafsız, etkin ve verimli bir şekilde planlayıp gerçekleştirmek,
- ç) Denetim sırasında etkin görüşme, gözlem ve kayıtlar da dahil olmak üzere dokümanların gözden geçirilmesi yoluyla bilgi toplamak,
- d) Denetim sonunda kendi göreviyle ilgili denetim bulgularını çevre baş denetim görevlisine sunmak ve denetim tutanağının düzenlenmesinde çevre baş denetim görevlisine yardımcı olmak,
- e) Denetim raporunda yer alacak görüşlerini denetim tarihinden sonra on iş günü içinde çevre baş denetim görevlisine vermek,
- f) Denetimini gerçekleştireceği kamu, özel sektör kurumları veya tüzel kişilik ile kişisel ilişkisi bulunmamak.

Tanıtım kartı

Madde 27 - (Değişik madde: 22/10/2009-27384 S.R.G. Yön/6.md.)

(1) 35 inci maddede yer alan koşulları sağlayan Bakanlık merkez ve taşra teşkilatı personeli için şekli ve içeriği Bakanlıkça belirlenecek tanıtım kartı düzenlenir. Çevre denetim görevlileri yaptıkları denetimler sırasında bu tanıtım kartlarını ve görevlendirme onaylarını tesis veya faaliyet sahibine ya da tesis veya faaliyet sorumlusuna göstermek zorundadır. Denetim görevinden herhangi bir nedenle süresiz ayrılanlar, tanıtım kartlarını, Bakanlığa gönderilmek üzere il çevre ve orman müdürlüklerine, Bakanlık merkezinde de Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğüne teslim eder."

Ölçüm ve analizler

Madde 28 - (1) Bakanlık çevre denetim görevlilerince, ölçüm ve analiz gerektiren hususlara uyulup uyulmadığı; firma tarafından Bakanlığa veya Bakanlıkça yetki verilmiş özel veya kamu kurum ve kuruluş laboratuvarlarına yaptırılacak ölçüm ve analiz sonuçlarına göre değerlendirilir.

Denetim tutanağı

Madde 29 - (1) Denetim ekibi, denetimin bitiminde, 3/4/2007 tarihli ve 26482 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Çevre Kanununa Göre Verilecek İdarî Para Cezalarında İhlalin Tespiti ve Ceza Verilmesi ile Tahsili Hakkında Yönetmelikte özellikleri verilen ve Ek-3'te yer alan çevre denetim tutanağını üç nüsha olarak düzenler.

(2) Düzenlenen bu nüshalardan biri denetimin gerçekleştirildiği tesis veya faaliyet sahibine verilir.

İdari yaptırım kararı

Madde 30 - (1) Yapılan denetim sırasında, Kanunda belirtilen gerekliliklere uyulmadığının veya yükümlülüklerin yerine getirilmediğinin saptanması durumunda Kanunun 20 nci maddesinde belirtilen cezalar uygulanır.

(2) Söz konusu idari yaptırım kararına yol açan uygunsuzluk, 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu ile diğer kanunlara göre suç oluşturuyor ise kovuşturma yapılması için Cumhuriyet Savcılığına suç duyurusunda bulunulur.

Süre verilmesi ve faaliyetin durdurulması

Madde 31 - (1) Yapılan denetim sırasında, Kanunda belirtilen yasaklara uyulmadığının veya yükümlülüklerin yerine getirilmediğinin saptanması durumunda, idari para cezasının yanı sıra, yetkili makamca tesis veya faaliyetlere, yasaklara aykırı faaliyetin düzeltilmesi ve Kanunda belirtilen yükümlülüklerin yerine getirilmesi için denetim ekibi tarafından;

a) Kanunun 20 nci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen yükümlülüklerin yerine getirilmesi için yürürlükteki mevzuatın hükümleri ve sınır değerleri değerlendirilerek bir yıla kadar,

b) Kanunun 20 nci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde belirtilen yükümlülüklerin yerine getirilmesi için yürürlükteki mevzuatın hükümleri ve sınır değerleri değerlendirilerek bir yıla kadar,

c) Kanunun 20 nci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinin ikinci alt bendinde belirtilen yükümlülüklerin yerine getirilmesi için üç aya kadar,

ç) Kanunun 20 nci maddesinin birinci fıkrasının (f) bendinde belirtilen yükümlülüklerin yerine getirilmesi için lisans almış tesislere yürürlükteki mevzuatın hükümleri ve sınır değerleri değerlendirilerek bir yıla kadar,

d) Kanunun 20 nci maddesinin birinci fıkrasının (g) bendinde belirtilen yükümlülüğün yerine getirilmesi için bir aya kadar,

e) Kanunun 20 nci maddesinin birinci fıkrasının (h) bendinde belirtilen yükümlülüğün yerine getirilmesi için fabrika, şantiye ve eğlence yerlerine uygulanacak kontrol tedbirlerine bağlı olarak en fazla bir yıla kadar,

f) Kanunun 20 nci maddesinin birinci fıkrasının (ı) bendinin dokuzuncu alt bendinde belirtilen yükümlülüğe uymayan işletmeye taşıdığı kirlilik yükü ve atık su debisine bağlı olarak iki aya kadar,

g) Kanunun 20 nci maddesinin birinci fıkrasının (j) bendinin birinci alt bendinde belirtilen yükümlülüklerin yerine getirilmesi için altı aya kadar,

ğ) Kanunun 20 nci maddesinin birinci fıkrasının (m) bendinde belirtilen yükümlülüğün yerine getirilmesi için altı aya kadar,

h) Kanunun 20 nci maddesinin birinci fıkrasının (n) bendinde belirtilen yükümlülüğün yerine getirilmesi için işletmelerin taşıdığı kirlilik yükü ve atık su debisine göre iki aya kadar,

ı) Kanunun 20 nci maddesinin birinci fıkrasının (r) bendinde belirtilen yükümlülüğün yerine getirilmesi için lisans almış işletmeler hakkında yürürlükteki mevzuat hükümleri ve sınır değerler değerlendirilerek bir yıla kadar,

i) Kanunun 20 nci maddesinin birinci fıkrasının (v) bendinde belirtilen yükümlülüğün yerine getirilmesi için;

1) Lisans almış geri kazanım/bertaraf tesislerine aksaklıklarını giderecek termin planı için on iş gününe ve yatırımlarını tamamlamak için ise altı aya kadar,

2) Tehlikeli atık üreten tesislerde uygunsuzluk tespit edilirse, bu uygunsuzluğu gidermek üzere bir aya kadar, uygunsuzluğun giderilmesi için yatırım gerekmesi halinde termin planı verilmesi için on iş gününe ve yatırımın tamamlanması için de altı aya kadar,

3) Kaza durumunda tehlikeli atıkların ve tehlikeli kimyasalların döküldüğü yerde kirliliğin ortadan kaldırılması için bir aya kadar,

süre verilebilir.

(2) Bu süreler sonunda yasaklara uymayan veya yükümlülüğünü yerine getirmeyen tesis veya faaliyetin çalışması, yasağın veya yerine getirilmeyen yükümlülüğün çeşit ve niteliğine göre kısmen veya tamamen süreli veya süresiz olarak durdurulur.

(3) Çevre kirliliğinin toplum sağlığı yönünden tehlike yarattığı hallerde tesis veya faaliyet, süre verilmeksizin kısmen veya tamamen durdurulur ve Sağlık Bakanlığına bildirilir.

Denetim raporu

Madde 32 - (1) Bakanlık denetim ekibi, denetimin tamamlanmasını takip eden kırk iş günü içinde denetim raporunu hazırlar. Bu raporda;

a) Denetim sırasında tespit edilen eksiklikler ve uygunsuzluklar,

b) Cezai müeyyide uygulanmasını gerektiren durumlarda önerilen cezalar ile yasal dayanakları, yer alır.

(2) Bakanlık denetim ekibi, denetim esnasında tespit ettikleri cezai müeyyide gerektiren durumları ve uygunsuzluğun giderilmesi için önerdikleri süreleri Kanunda belirtilen idari ceza vermeye yetkili amirlere bildirirler.

(3) Denetim raporlarının bir nüshası tesis veya faaliyetlere gönderilir ve diğer nüshaları Bakanlık ve/veya il müdürlüğünün ilgili birimince gereği yapıldıktan sonra muhafaza edilir.

Denetim sonuçlarının değerlendirilmesi

Madde 33 - (1) Denetim sonuçları, Bakanlıkça hazırlanan yıllık denetim programlarının sona ermesini müteakip denetimle yetkili birim amirlerince değerlendirilir. Değerlendirme sonuçları ile öneriler Bakanlık makamına sunulur; denetim planlarının ve yıllık denetim programlarının hazırlanmasında

dikkate alınır.

Gizliliğe riayet

Madde 34 - (1) Bakanlık çevre denetim görevlileri, denetim esnasında öğrendikleri ticari sır mahiyetindeki bilgileri açıklamazlar.

SEKİZİNCİ BÖLÜM:Çevre Denetim Görevlileri

Çevre denetim görevlilerinde aranacak nitelikler

Madde 35 - (1) En az dört yıllık yükseköğretim kurumu mezunu Bakanlık merkez ve taşra teşkilatı personelinden aşağıda belirtilen eğitim programlarına katılarak eğitim belgesi alanlar bu madde uyarınca yapılacak puanlamaya göre Çevre Denetim Görevlisi olarak görevlendirilirler.

a) Kapsamı Bakanlıkça belirlenen çevre denetimi eğitimi; (35 puan)

b) Uluslararası yetkili kılınmış ve belgelendirilmiş kişi veya kuruluşlarca düzenlenen eğitim programları; (30 puan)

Tablo için Resmi Gazete'ye bakınız.

c) Denetim Deneyimi (en fazla 20 puan)

Tablo için Resmi Gazete'ye bakınız.

d) (Mülga bent: 22/10/2009-27384 S.R.G. Yön/7.md.)

Tablo için Resmi Gazete'ye bakınız.

e) İş Tecrübesi (en fazla 15 puan)

Tablo için Resmi Gazete'ye bakınız.

(2) Çevre Denetim Görevlilerinin en az 70 puan, Çevre Baş Denetim Görevlilerinin ise en az 80 puan almaları zorunludur.

DOKUZUNCU BÖLÜM:Çeşitli ve Son Hükümler

Denetim bilgilerinin bildirim

Madde 36 - (1) Bakanlık merkez birimleri, il çevre ve orman müdürlükleri ile yetki devri yapılan kurum ve kuruluşlar tarafından Kanuna göre yapılan tüm çevre denetimlerine dair bilgiler, ceza ile sonuçlanıp sonuçlanmamasına bakılmaksızın Bakanlıkça belirlenen şekilde Bakanlığa bildirilir.

İdari yaptırım karar defteri

Madde 37 - (1) Bakanlık merkez teşkilatı birimleri, il çevre ve orman müdürlükleri ile yetki devri yapılan kurum ve kuruluşlar, Kanuna göre yaptıkları çevre denetimleri sonucunda ceza uygulamışlarsa bu cezalar İdari Yaptırım Karar Defterine işlenir.

(2) İdari Yaptırım Karar Defteri Bakanlık merkez teşkilatında her genel müdürlükte ve il çevre ve orman müdürlüklerinde bir adet bulunacak şekilde tutulur.

Yürürlükten kaldırılan yönetmelik

Madde 38 - (1) 5/1/2002 tarihli ve 24631 mükerrer sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Çevre Denetimi Yönetmeliği yürürlükten kaldırılmıştır.

Çevre yönetim birimi kurma, çevre görevlisi istihdam etme veya çevre yönetimi hizmeti alma süresi

Geçici Madde 1 - (Değişik madde: 22/10/2009-27384 S.R.G. Yön/8.md.)

(1) Bu Yönetmeliğin yürürlük tarihinden itibaren;

a) Ek-1 listesinde yer alan tesis veya faaliyetler en geç 18 ay içerisinde; Ek-2 listesinde yer alan tesis veya faaliyetler ise en geç 24 ay içerisinde,

b) Altyapı çalışmalarına başlayan Organize Sanayi Bölgeleri, 11 inci maddede belirtilen tesislere sahip belediyeler ve mahalli idare birlikleri, 12 nci maddede belirtilen sağlık kuruluşları veya hastaneler, 24 ay içerisinde,

Çevre yönetim birimlerini kurar veya çevre görevlisi istihdam eder ya da çevre yönetimi hizmeti alırlar.

Yürürlük

Madde 39 - (1) Bu Yönetmelik 1/1/2009 tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 40 - (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Çevre ve Orman Bakanı yürütür.